

CAP DE LA ROCA DE GALLINER

des de Perles per Sant Ponç, Alinyà i el Coll de la Nou amb retorn pel Grauet i Cal Peña

Itinerari circular, combinació d'altres per la Muntanya d'Alinyà, propietat en bona part de l'obra social de Catalunya Caixa i descrits tant a la pàgina web d'aquesta institució com a la del Palau Robert.

Ressegueix parcialment l'itinerari 6 Alinyà-Alinyà pel camí ral i Perles, el 9 Alinyà-Cap de Galliner pel coll de la Nou i el 13 Perles-Figols d'Organyà pel Grauet.

A diferència d'altres ressenyes, aquesta proposa travessar de forma integral tota la cresta del Roc de Galliner, de llevant a ponent. D'aquí la qualificació de difícil dons transita fora de camí marcat i amb un bon estimball, sobretot pel cantó de migdia. Sense que resulti difícil per a muntanyencs amb una certa experiència, és totalment desaconsellable per a persones amb vertigen o fòbia a l'alçada i si hi ha previsió de mal temps, glaç o neu. En qualsevol cas cal extremar la precaució.

A banda del tram de cresta, la resta no te altre dificultat que un considerable desnivell acumulat. Eviteu fer-lo en dies de calor. S'expliquen diverses alternatives per escurçar-lo i per esquivar parcialment la cresta.

L'excursió us resultarà molt plaent, solitari, agrest, amb contrast de paisatges i excel·lents perspectives.

Perles (787m), terme municipal de Fígols i Alinyà (Alt Urgell).

Partim de la plaça que hi ha al costat de l'església de Sant Romà (font) deixant església i cementiri a mà esquerra i travessem la carretera L-401 (Pont d'Espia a Coll de Jou) (pal indicador dels itineraris 6 i 8: Coll de Portell (40'), Ermita de Sant Ponç (1h) i Alinyà (1h 35')). Emprenem, en moderat pendent, l'antic camí de bast entre Perles i Alinyà, marxant vers el NE pel marge esquerre de la Rasa de Portell. Albirem a l'esquerra la Barraca del Manset i ben aviat atenyem un antic camí carreter (pal indicador).

El Portell (1.047 m)

Seguim l'antic camí carreter a mà dreta, en pujada, vers el SW.

Seguint-lo a mà esquerra, podem escurçar molt l'itinerari baixant per l'obaga de Montaner i enfilant-nos per l'Ereta cap al Coll de Maçana. Però el tram de l'Ereta és força perdedor.

El camí ens deixa sobre una pista a la Collada del Portell (cruïlla de camins) on podem albirar el Cogulló de Turp, la Vall de Perles, al fons les serres de Carreu i de Sant Joan, el Boumort i la Vall de Cabó. Vers el nord la Roca de Galliner i el Cap de Muntaner.

Seguim la pista vers migdia, en baixada. A l'esquerra trobem un mirador i taula d'orientació. Tenim una bona perspectiva de la Vall d'Alinyà amb l'anticlinal del Roc de la Pena al bell mig.

En un marcat revolt de la pista abastem l'ermita de Sant Ponç Vell.

Sant Ponç Vell (1.133 m)

Ermita situada al peu de la Roca de San Ponç que pel SE cau vertical sobre el Riu d'Alinyà. Si volem enfilat-nos-hi podem fer-ho per un camí equipat amb sirga i escales. L'ermita, molt ben conservada, és d'una sola nau amb porxo.

Baixem per la pista fins que un pal indicador ens mena abandonar-la per un camí a l'esquerra. Poc més enllà de la font del Gabatxó passem pel costat de Can Baile i ben aviat, per camí carreter, atenyem el Corral de Cal Sastre, a escassos metres del nucli d'Alinyà.

Alinyà (962 m) Corral de Cal Sastre, a escassos minuts del nucli d'Alinyà. Pal indicador: Alinyà (5'), Coll de la Nou (1h 15'), Roc Galliner (2h 25'). Prenem a mà esquerra un corriol, deixant la casa a mà dreta. El camí s'enfila per entremig d'un

barranquet i pel costat d'uns horts. Després de travessar un altre barranquet continuem en pujada vers el NE fins que arribem a la carena (Coll del Cós) on virem a NW per retornar més endavant a orientar-nos vers el NE. Tenim bona perspectiva de l'Alzina d'Alinya arrecerada a la falta del Tossal de l'Àliga i de tota la Vall del Mig. Ens anem atansant a la pista de l'Alzina a Fígols. Abans d'arribar-hi ens unim a un camí (pal indicador) que prenem a mà esquerra (W), paral·lels a la pista fins que ens hi ajuntem i, ben aviat, atenyem el coll.

Coll de la Nou (1.376 m)

Continuem per la pista (NW) fins al Coll de Maçana, entre el Cogulló i el turó més oriental del Roc de Galliner, a la falda del qual hi ha un corral.

Un corriol poc evident marxa per sota del corral i, per camí força dubtós, mena al Portell.

L'itinerari més fàcil al Cap de la Roca de Galliner, el que recomanen la majoria de les ressenyes, continua per la pista i l'obaga, pel Coll Durau (dolmen proper), fins a la Font de la Masieta.

Nosaltres decidim pujar pel fil de la carena, sense camí definit, seguint allà on és possible els tiranys del bestiar. Sovint decantant-nos a la dreta (obaga) per evitar l'estimball de migdia, amb molta precaució i extremant l'atenció. Trobem curts trams de grimpada fàcil on ens cal ajudar-nos a progressar amb les mans.

Just al començament de la pujada localitzem una trumfera.

Trumfera (1360 m).

Cavitat al terra construïda amb pedra i destinada a emmagatzemar-hi patates. Molt habitual en aquesta zona entre l'Alt Urgell i el Solsonès on es conreen unes varietats de molta qualitat i anomenada.

Superat el primer turó (1.635 m) ens cal baixar a un collet per encadenar-ne dos més de semblant alçària (segons el mapa topogràfic i la lectura del GPS). El més occidental dels tres és l'assenyalat al mapa excursionista com a Cap de la Roca de Galliner.

Cap de la Roca de Galliner (1632 m)

Situat al bell mig d'una llarga cresta hi gaudim d'una bona perspectiva, especialment cap el nord. Destaquem a SW el Cogulló de Turp i l'Aubença, vers ponent el Montsec, les serres de Carrànima, Carreu, Sant Joan i la Roca de Senyús. Després les muntanyes del Pallars de les que sobresurten el Montsent i la Torreta de l'Orri. Vers el nord la Serra de Tost amb el Pic de Salòria i el Comapedrosa a l'horitzó. Més a la dreta les serres Airosa i de Sirvent i la Tossa Plana. Després el Cadí i vers sol ixent el Port del Comte.

Marxem seguint el fil de la cresta vers ponent. El camí sembla definir-se una mica més i apareixen algunes fites i senyals de pintura escadussers. Resseguim la sinuositat de la carena amb tendència a baixar i amb molta precaució. En algun punt ens cal ajudar-nos amb les mans. Com a la pujada procurem decantar-nos a la dreta per evitar l'estimball de migdia.

Quan atenyem un petit replà, abandonem la carena i, ja per terreny menys compromès, comencem a davallar en direcció a una antiga gran feixa de conreu, prèvia a un coll molt ampli i evident.

Al marge de la feixa, avui erma, hi ha un cirerer i, al bell mig, una trumfera (pal indicador de l'itinerari 9).

Vers ponent i separada per unes alzines hi ha una segona feixa més petita, en un cap de la qual hi ha la font de la Masieta.

Font de la Masieta (1.465 m)

Raja ran de terra amb deu minsas. Una canaleta de fusta alimenta uns cóms metàl·lics. Ben a prop hi arriba la pista que puja del coll de Maçana per l'obaga del Roc i el coll Durau. Prenem un camí ben definit i senyalitzat amb fites, vers ponent primer i SW després per retornar a W, sempre en baixada i moderat pendent.

En un esperó rocós trobem una bifurcació. Deixem un corriol poc evident que a mà dreta s'enfonsa cap al barranc (correspon a l'itinerari 13 Perles-Fígols) per fer un gir de 90º a l'esquerra (vers S) i atènyer el Grauet.

El Grauet (1050 m)

Excavat a la roca. És el punt per on el camí franqueja la cinglera. Entrem a l'alzinar i marxem ara vers el SE. Camí ben fressat i gens perdedor. Fites. Passem pel costat del curiós Roc de l'Ou que sembla desafiar les lleis de la gravetat. Amb algunes llaçades, sempre en baixada ens endinsem al Clot de la Nidola, buscant el torrent a l'alçada de Cal Penya.

Cal Penya (780 m)

Mas abandonat, situat al marge dret del Riu de Nidola on hi arriba una pista des de Canelles. Suposem que es tracta d'un antic molí dons disposa d'un salt d'aigua. Pel marge dret del riu (esquerra en el sentit de la marxa) anem a passar per entremig de dues feixes de cirerers, vers E. Tram una mica confós on el camí es fa perdedor. Travessem el torrent i emprenem la pujada vers SSW pel marge d'un barranc, on el camí ja torna a resultar ben definit, fent llaçades per superar el cent metres i escaig fins al coll.

El Coll (893 m)

Ampli pas entre la Roca del Solà i la de Perles per on travessem la cinglera. Passem prop de l'espectacular Roca del Pont i travessant la carretera retornem a Perles.

Mapes disponibles

Muntanya d'Alinyà (1:25.000). Ed. Alpina.

Toni Planas
26 de novembre de 2011